Dosarul nr. 5r-1523/2023

4-23037788-12-5r-14032023

D E C I Z I E

în numele Legii

20 decembrie 2024 mun. Chişinău

Judecătoria Chişinău (sediul Buiucani)

Instanța compusă din:

Președintele ședinței, judecător Denis Guzun

Grefier Elena Toacă, Dorin Ialovoi

În lipsa:

Contravenientului Igor Bulat

Agentului constatator Andrei Anghelici

examinând în ședință judiciară publică, în limba de stat, recursul depus de **Bulat Igor** (născut la *****, IDNP *****, domiciliat în *****) împotriva deciziei privind examinarea contravenției în temeiul constatării personale a agentului constatator nr. DCA01 178618 din 13.02.2023 prin care i-a fost aplicată sancțiunea amenzii în mărime de 9 unități convenționale și 4 puncte de penalizare pentru comiterea contravenției prevăzute de art. 238 alin. (3) Cod contravențional, -

c o n s t a t ă:

Prin decizia privind examinarea contravenției în temeiul constatării personale a agentului constatator DP „Centru" a INSP a IGP Andrei Anghelici, DCA01 178618 din 13.02.2023, **Bulat Igor** a fost atras la răspundere contravențională şi sancționat conform art. 238 alin. (3) Cod Contravențional cu amendă în mărime de 9 unități convenționale și 4 puncte de penalizare, pentru faptul că la data de 13.02.2023 ora 17:40 min., în mun. Chișinău, str. Hâncești intersecție cu str. Miorița, conducând automobilul de model „*****" cu n/î ***** nu a cedat trecerea legală a pietonilor sau cicliștilor.

La data de 27.02.2023, Bulat Igor a depus recurs împotriva deciziei privind examinarea contravenției în temeiul constatării personale a agentului constatator nr. DCA01 178618 din 13.02.2023 prin care i-a fost aplicată sancțiunea amenzii în mărime de 9 unități convenționale și 4 puncte de penalizare pentru comiterea contravenției prevăzute de art. 238 alin. (3) Cod contravențional, solicitând anularea acesteia.

În motivarea recursului a indicat că, se observă că agentul constatator a omis să întocmească un proces- verbal cu privire la contravenție, cu toate că, încheierea procesului-verbal cu privire la contravenției este obligatorie, prin prisma art. 440 alin. (1) și art. 442 din Codul Contravențional. În cazul dat se constată faptul că Bulat Igor, nu a indicat în decizia asupra cauzei contravenționale că, „este de acord", mai mult ca atât a

indicat că ”nu este de acord, pieton nu a fost, procesul a fost întocmit cu rea credință”, cu toate acestea, agentul constatator a încălcat condiția obligatorie prevăzută în art. 451[1] alin. (1) lit. b) Cod Contravențional, care indică expres că, „agentul constatator nu încheie proces-verbal cu privire la contravenție doar dacă persoana acceptă constatările agentului constatator, ca fiind suficiente pentru demonstrarea vinovăției, și recunoaște săvîrșirea contravenției” și examinează cauza în procedură simplificată. Or, odată ce petentul nu a menționat că „este de acord”, este evident că acesta nu a acceptat constatările agentului constatator ca fiind suficiente pentru demonstrarea vinovăției sale si nu a recunoscut vina de săvârșirea contravenției. Apărarea reține că circumstanțele care l-au determinat pe agentul constatator să examineze fapta contravențională într-o procedură simplificată de constatare, în baza constatărilor personale, sunt neclare, de vreme ce, persoana în privința căreia a fost pornit procesul contravențional nu a acceptat constatările agentului constatator, ca fiind suficiente pentru demonstrarea vinovăției și, respectiv, nu a recunoscut săvârșirea contravenției, astfel, nefiind întrunite cumulativ condițiile prevăzute la art. 451[1] alin. (1) lit. b) Cod Contravențional, mai ales în situația în care Bulat Igor, în decizia asupra cauzei contravenționale, nu a indicat că „este de acord” cu actului întocmit de către agentul constatator. Așadar, în cazul supus examinării agentul constatator urma să procedeze la încheierea procesului-verbal cu privire la contravenție, după care să acumuleze probele necesare și să examineze cauza contravențională în procedură generală. În această ordine de idei, apărarea determină că, la caz, decizia agentului constatator de aplicare a sancțiunii contravenționale, este una contrară prevederilor imperative prevăzute la art. 451[1] alin. (1) din Codul Contravențional, în care legiuitorul a stipulat expres condițiile care urmează a fi întrunite cumulativ la emiterea deciziei în baza constatărilor personale ale agentului constatator. Or, prin stabilirea în privința făptuitorului a unei sancțiuni contrare prevederilor legale, în mod evident, a fost afectat fondul cauzei, fapt care constituie temei de anulare a deciziei adoptate. Ținând cont de cele menționate supra, având în vedere că decizia asupra cauzei contravenționale din 13.02.2023, a fost emisă de către agentul constatator cu încălcarea prevederilor art. 451[1] și art. 451[2] Cod Contravențional, apărarea consideră oportun de a fi admisă contestația înaintată.

În ședința de judecată agentul constatator Andrei Anghelici, fiind citat legal despre data, locul şi ora examinării cauzei prin intermediul poștei electronice și prin informaţia plasată pe site-ul oficial al Judecătoriei Chişinău: https://ic.instante.iustice.md/ro/agenda-sedintelor, în şedinţa de judecată nu s-a prezentat, nu a depus o careva cerere de amînare a ședinței, astfel, fiind pusă în discuţie posibilitatea examinării cauzei nominalizate în lipsa părţii absente, ţinînd cont de faptul că au fost întreprinse toate măsurile necesare în vederea respectării prevederilor art. 382 Cod contravenţional privind citarea participanţilor la proces, instanţa a considerat neprezenţa agentului constatator nemotivată, conform art. 455 alin. (2) Cod contravenţional a dispus examinarea cauzei în lipsa acestuia.

În ședința de judecată contravenientul, Bulat Igor, fiind citat legal despre data, locul şi ora examinării cauzei, prin informaţia plasată pe site-ul oficial al Judecătoriei Chişinău: https://ic.instante.iustice.md/ro/agenda-sedintelor, în şedinţa de judecată nu s-a

prezentat, nu a depus o careva cerere de amînare a ședinței, astfel, fiind pusă în discuţie posibilitatea examinării cauzei nominalizate în lipsa părţii absente, ţinînd cont de faptul că au fost întreprinse toate măsurile necesare în vederea respectării prevederilor art. 382 Cod contravenţional privind citarea participanţilor la proces, instanţa a considerat neprezenţa agentului constatator nemotivată, conform art. 455 alin. (2) Cod contravenţional a dispus examinarea cauzei în lipsa acestuia.

Studiind materialele cauzei contravenționale, instanța de judecată concluzionează de a admite recursul, din următoarele considerente.

Potrivit art. 448 alin.(1) Cod contravențional, *contravenientul, victima sau reprezentantul acestora, procurorul, dacă este parte în cauza contravențională, în cazul în care nu sînt de acord cu decizia agentului constatator sau în cazul în care aceasta a fost emisă cu încălcarea normelor procesuale stabilite de prezentul cod, sînt în drept să conteste decizia emisă asupra cauzei contravenționale. Termenul de contestare a deciziei agentului constatator este de 15 zile de la data emiterii acesteia sau, pentru părțile care nu au fost prezente la ședința de examinare a cauzei contravenționale, de la data înmînării copiei de pe decizia respectivă în condițiile art. 447[1] alin. (8)*.

Termenul de depunere a recursului a fost respectat.

În ședința de judecată s-a constatat că, prin decizia privind examinarea contravenției în temeiul constatării personale a agentului constatator DP „Centru” a INSP a IGP Andrei Anghelici, DCA01 178618 din 13.02.2023, Bulat Igor a fost atras la răspundere contravențională şi sancționat conform art. 238 alin. (3) Cod Contravențional cu amendă în mărime de 9 unități convenționale și 4 puncte de penalizare, pentru faptul că la data de 13.02.2023 ora 17:40 min., în mun. Chișinău, str. Hâncești intersecție cu str. Miorița, conducând automobilul de model „*****” cu n/î ***** nu a cedat trecerea legală a pietonilor sau cicliștilor.

Conform art. 7 Cod contravențional, *persoana poate fi sancționată numai pentru contravenția în a cărei privință este dovedită vinovăția sa, cu respectarea normelor prezentului cod.*

În conformitate cu art. 442 alin. (1) Cod contravențional, *procesul-verbal cu privire la contravenție este un act prin care se individualizează fapta ilicită şi se identifică făptuitorul. Procesul-verbal se încheie de agentul constatator pe baza constatărilor personale şi a probelor acumulate, în prezența făptuitorului sau în absența lui.*

Conform art. 440 alin. (1) Cod contravențional, *constatarea faptei contravenționale înseamnă activitatea, desfășurată de agentul constatator, de colectare şi de administrare a probelor privind existența contravenției, de încheiere a procesului-verbal cu privire la contravenție, de aplicare a sancțiunii contravenționale sau de trimitere, a dosarului, după caz, funcționarului abilitat să examineze cauza contravențională, din cadrul autorității din care face parte agentul constatator, în instanța de judecată sau în alt organ spre soluționare.*

Conform art. 425 alin. (1) Cod contravențional, *probele sînt elemente de fapt, dobîndite în modul stabilit de prezentul cod, care servesc la constatarea existenței sau*

inexistenței contravenției, la identificarea făptuitorului, la constatarea vinovăției și la cunoașterea altor circumstanțe importante pentru justa soluționare a cauzei.

Conform art. 451[1] Cod contravențional, *examinarea faptei contravenționale în baza constatărilor personale ale agentului constatator : (1) În cazul depistării unei fapte ce constituie contravenție, agentul constatator* ***nu încheie proces-verbal cu privire la contravenție dacă sînt întrunite cumulativ următoarele*** *condiții: a) contravenția poate fi constatată în temeiul constatărilor personale ale agentului constatator şi nu necesită acumulare de probe; b)* ***persoana acceptă constatările agentului constatator, ca fiind suficiente pentru demonstrarea vinovăției, și recunoaște săvîrşirea contravenției****; c) examinarea contravenției și aplicarea sancțiunii țin de competența agentului constatator; d) contravenția nu este pasibilă de sancțiunea confiscării bunurilor în conformitate cu art. 439[7]. (2) În cazul săvîrşirii contravenției de către un minor, procedura simplificată poate fi aplicată doar în condițiile asistării acestuia de către reprezentantul său legal. (3) În cazul tragerii la răspundere contravențională în condițiile alin.(1),* ***agentul constatator va emite o decizie prin care va aplica o sancțiune egală cu o doime din minimumul sancțiunii sub formă de amendă prevăzută în partea specială a cărții întîi****.*

Conform art. 451[2] Cod contravențional, *decizia privind examinarea contravenției în temeiul constatării personale a agentului constatator (1) Decizia privind examinarea contravenției în temeiul constatării personale a agentului constatator este un document executoriu, care va include: a) data (ziua, luna, anul), ora şi locul întocmirii deciziei; b) calitatea, numele şi prenumele agentului constatator, denumirea autorității pe care o reprezintă; c) numele, prenumele, domiciliul şi/sau reşedința, datele din buletinul de identitate al agentului constator sau, după caz, din alt act care stabilește identitatea persoanei, iar în cazul persoanei juridice – denumirea, sediul, codul ei fiscal, datele persoanei fizice care o reprezintă; d) fapta contravențională, locul, timpul și circumstanțele cauzei care au importanță pentru stabilirea faptelor și consecințelor lor juridice, identitatea victimei, evaluarea eventualelor pagube cauzate de contravenție; e) încadrarea juridică a faptei, norma materială contravențională și indiciile calificative ale elementelor constitutive ale contravenției; f) aducerea la cunoștința contravenientului, precum și a reprezentantului legal al minorului a drepturilor și obligațiilor lor prevăzute la art.384 și 387 ale prezentului cod, precum și a consecințelor examinării contravenției în procedură simplificată; g)* ***declarația contravenientului despre recunoașterea săvîrşirii contravenției și acceptarea constatărilor agentului constatator ca fiind suficiente pentru demonstrarea vinovăției contravenientului.*** *(2) În decizia privind examinarea contravenției nu se admit rectificări, adăugiri şi alte modificări. În cazul necesității unor astfel de acțiuni, se emite o nouă decizie în care se face consemnarea respectivă. (3) În cazul în care contravenientul este un minor, se va consemna şi numele, prenumele, domiciliul și/sau reşedința reprezentantului legal al acestuia. (4) În cazul în care contravenientul este asistat de un avocat, se va consemna identitatea acestuia. (5) Partea rezolutivă a deciziei va cuprinde: încadrarea juridică a faptei contravenționale, decizia agentului constatator de sancționare a contravenientului, contul de virament al instituției bancare la care se va transfera valoarea amenzii, calea de contestare. (6) Decizia se semnează de către agentul constatator şi contravenient și se*

înmînează o copie contravenientului şi victimei, dacă există. (7) În cel mult 24 de ore de la întocmire, decizia se înscrie în ordinea întocmirii într-un registru electronic ţinut de Ministerul Afacerilor Interne.

În legislația Republicii Moldova, ca şi în cea a altor state europene, contravențiile au fost scoase de sub incidența legii penale și supuse unui regim administrativ. Din perspectiva capitolului IV din Cartea I al Codului contravențional, instanța de judecată evidențiază că sancțiunile administrative nu privesc un grup de persoane, ci se adresează tuturor cetățenilor în vederea realizării scopului preventiv și represiv al sancțiunii, iar potrivit art. 38 alin. (3) din legea citată, arestul contravențional poate fi aplicat şi în cazul neexecutării intenționate a unei alte sancțiuni contravenționale, ceea ce conferă faptei natura penală. Astfel, în materie contravențională au fost recunoscute garanțiile procedurale specifice în materie penală în ceea ce privește dreptul la un proces echitabil, printre care și prezumția de nevinovăție, prevăzută de alin. (2) al art. 6 din Convenția Europeană a Drepturilor Omului (*Zilibergerg împotriva Moldovei* (§ 35, din 01 februarie 2005), *Angel împotriva României* (§ 52, din 04 octombrie 2007) sau *Ozturk împotriva Germaniei* (din 21 februarie 1994). Această împrejurare fundamentează la nivel de principiu că, sarcina probei în procedura contravenționala desfășurată în fața instanței de judecată revine în primul rând organului constatator şi, în condițiile în care acesta face dovada vinovăției, petentul urmează să-şi probeze nevinovăția.

Instanţa reiterează faptul că, prezumția de legalitate a procesului-verbal cu privire la contravenție, a fost supusă atenției Curții Europene a Drepturilor Omului (*cauza Anghel contra României din 04 octombrie 2007*), cauză în care Curtea, prin hotărârea din data de 4 octombrie 2007, își exprimă în mod foarte clar punctul de vedere cu privire la acest aspect. Curtea este de părere că, dacă scoaterea contravenției în afara legii penale nu ridică probleme în sine, nerespectarea garanțiilor fundamentale, printre care și prezumția de nevinovăție, care protejează cetățenii împotriva unor posibile abuzuri din partea autorităților, reprezintă un aspect ce trebuie examinat în temeiul articolului 6 din convenție. Reiterînd importanța, în cadrul unei proceduri ce poate fi calificată drept „penală", a unei astfel de garanții, destinată să restabilească echilibrul dintre presupușii autori ai faptelor ilegale și autoritățile chemate să îi urmărească şi pedepsească, Curtea consideră că asemenea cazuri urmează a fi judecate echitabil, după cum prevede art. 6 din CEDO.

În asemenea situație, întru respectarea garanțiilor sus indicate, instanța de judecată va verifica legalitatea şi temeinicia deciziei privind examinarea contravenției în temeiul constatării personale a agentului constatator nr. DCA01 178618 din 13.02.2023, întocmită în privința lui Bulat Igor.

Instanța reține că, la art. 451^1 alin. (1) Cod Contravențional, legiuitorul a prevăzut expres şi exhaustiv temeiurile de examinare a faptei contravenționale în baza constatărilor personale ale agentului constatator.

La caz, potrivit materialelor cauzei, făptuitorul nu și-a recunoscut vina fiind prezența mențiunii lui Bulat Igor precum că, „*nu este de acord, pieton nu a fost, procesul a fost întocmit cu rea credință*".

Instanța consideră oportun de a preciza că, decizia contestată a fost întocmită și perfectată în prezența făptuitorului, fiindu-i aduse la cunoștință drepturile și obligațiile lui prevăzute de art. 34, 378, 383, 384, 387 și 451^3 din Codul contravențional, precum și decizia aplicată în privința sa, fapt confirmat prin semnătura acestuia în toate rubricile corespunzătoare din decizia privind examinarea contravenției în temeiul constatării personale a agentului constatator. Însă nu au fost respectate condițiile art. 451^1 Cod contravențional și prevederile art. 451^2 Cod contravențional.

În conformitate cu art. 395 alin. (1) pct. 2), (1^1); 451^1-451^4; 465-474 Cod contravențional, instanța de judecată, -

D E C I D E:

Admite contestația depusă de Bulat Igor.

Anulează decizia privind examinarea contravenției în temeiul constatării personale a agentului constatator nr. DCA01 178618 din 13.02.2023 prin care lui Bulat Igor i-a fost aplicată sancțiunea amenzii în mărime de 9 unități convenționale și 4 puncte de penalizare pentru comiterea contravenției prevăzute de art. 238 alin. (3) Cod contravențional.

Încetează procesul contravențional privind acuzarea lui Bulat Igor de comiterea contravenției prevăzute de art. 238 alin. (3) Cod contravențional, din motivul nulității deciziei privind examinarea contravenției în temeiul constatării personale a agentului constatator.

Decizia este irevocabilă.

Preşedintele şedinţei,
judecător **Denis Guzun**